

# האשה בחדר על הגג



אירנה פופה, 1945  
— או להתאבד ?

הזמין אורחים לביתה, מחשש פן תחשוב המשטרה שחזרה לעסקי הבושת. כדי להרויח זמן הגיש עורך-הדין לידויה בעבר, אחרי פסק-הדין, בערבים הסתגרה בביתה, ביום עמדה בין התימנות בשוק הכרמל, כדי לקבל כמה שעות עבודה כשופטת רצופת או כובסת. אולם שוכרי העוורות פסחו באדישות על פני האשה הקטנה, שלא נראתה כאילו גילדה להיות כובסת טובה.

בחדרון הקטן על הגג ברחוב באול שוב לא נשארו אלא מיטה, שרפרף וארנו המשמש כשולחן. משך חדשים לא הוציאה פופה את מנותיה מחנות המכולת, מתקיימת על פרוט סות לחם, אותן היא מחלקת עם כלבתה, לוקי, „היחידה שנשארה לי“.

לפי החוק היהודי, עדיף החוטא החוזר בתשובה על הצדיק הגמור. אולם החוק הפלילי אינו מכיר בכלל זה. הסעיף 163 הוא חרימשמעי: בעוד ימים מעטים יבוא שליחי ההוצאה-לפועל לגרש את אירנה פופה מחדרונה, בגלל החטא שחטאה לפני שנתיים, מה תעשה או ? פופה אינה יודעת. מתפחח היא, כשהדמעות שוטפות את פניה: „אין לי ברירה אלא ללכת למיסיון או להתאבד !“

\* במסגרת שבועית-תשובה עומדים, אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד.

אם שמחה פופה על חסדו של השופט. התחרטה חיש מהר. האנגלי שניסח את פקודת החוק הפלילי, 1936, השילט זדיין בארץ, הקפיד להכניס בו את הסעיף 163 (ב). סעיף זה בא למנוע את טענתו של בעל בית-בושת כאילו רק השכיר את ביתו, אינו אשם בעצמו ואינו יכול לפנות את האשם האמיתי. לכן קובע הסעיף כי בעל-הבית לא זה בלבד שהוא ראוי לפנות מביתו אדם שחויב בדון באשמת החזקת בית-בושת, אלא שהוא גם חייב לעשות זאת — אחרת ייחשב בעיני החוק שותף לפשע.

## מיטה, שרפרף וארנו

בעל-הבית ברחוב באול לא היסס אף לרגע. הוא הגיש משפט לפינוי. השופט המחוזי צלטנר לא התלבט הרבה, אישר את הבקשה. כדי להרויח זמן הגיש עורך-הדין בוכהלטר ערעור לבית המשפט העליון, אף כתב מכתב אחרון לנשיא המדינה. תוך דיונים ממושכים אלה נעלמו כל הפצרי הערץ של פופה — החל במעילה-הפרוזה שהביאה מרומניה



אירנה פופה, 1955  
ללכת למיסיון

ועד למרדב האחרון. היא מכרה, מישכנה או מסרה לעורך-דין, דינה את כל אשר היה לה למימון המשפט. לבסוף לא נשאר לה דבר, מלבד מרירות, שהופנתה בחלקה נגד עורך-הדין.

החלון בעל השמשה הכחולה זרק אור כחול מזור על חדר המדרגות של הבית הישן בעל שתי הקומות, ברחוב באול בצפון תל-אביב. לא היתה זאת התופעה המזוהה היחידה. ידירי הבית שמו לב שמאז יצא היורר הקורם, יעקוב קליין, מן החדרון הזעיר שעל הגג ומסרו לדירת חדשה, אשה בגיל העמידה, החלה תנועה בלתי-רגילה בחדר המדרגות. נשים וגברים עלו וירדו בזה אחר זה בכל שעות היום והלילה.

היוררים התלוננו בפני בעל הבית, איש ברקליס-בנק משה מורחי, והוא עלה לחקור כמה המדובר. להפתעתו נוכח לדעת שהדירת הקימה מחיצת-בד מעל למעקה הגג, הסתירה את הגג מעיניים סקרניות.

אירנה פופה, אשה נמיכה שסימני יופי נבול שרדו בפניה, הכחישה את הכל. אולם מורחי פנה למשטרה. זו הציבה תצפיות על גגות קרובים. הם ראו שמדי פעם ניגשה פופה לדלת, הכניסה גברים לחדר. לפעמים נכנסה היא עצמה, לפעמים נשארה עומדת בחוץ. את אשר נעשה בפנים לא יכלו הצופים לגלות: גיר שחור היה דבוק על החלונות.

באחד הימים עברה המשטרה להתקפה. היא ערכה חיפוש בחדר, מצאה בו אשה חשודה יחד עם גבר, שנתגלה כבעלה. בטענה כי אורחים אחרים היוו כי אמנם המקום היא בית בושת, הגישה המשטרה תביעה פלילית.

## ידידתו של הר

היה זה מפנה בדרך חייה של אירנה פופה שהתדרדרה במהירות מסחררת תוך שנים מעטות מאד.

ברומניה, מולדתה, היתה אירנה פופה אשה ידועה למדי. כשהיתה עוברת עם כלבתה ברחוב הראשי, עטופה בשמלות פאר, היו האנשים לוחשים איש לרעהו: „הנה חברתו של פיקי ואסיליו !“ פיקי ואסיליו היה שר-הפנים בממשלתו הפרו-פאשיסטית של המרשל אנטונסקו בימי המלחמה, ויתכן כי הודות לידידותו עם פופה השתדל הר לעזור במקצת ליהודים. היו אף שקראו לה „מגדה השניה“, על שם מאדאם מגדה לופסקו, אהובתו היהודיה המפורסמת של קארול, מלך רומניה.

אולם עורתו ליהודים לא הועילה לואסיליו כשבאו הסובי ייטים. הוא נעלם מן האופק, ארנה פופה החליטה להגר במהירות. היא בחרה בישראל.

## ערבות של 200 ל"י

כאן חיכתה לה הפתעה. ישראל היא ארץ אכזרית לאשה מעל לגיל 45. כשאין לה ילדים או תומכים. חיש מהר מצאה אירנה פופה שמבצעה בעבר לא יעמדו לה כאן. היא נשארה חסרת פרנסה.

הפיכת החדרון הקטן על הגג למקום-פגישות-חטופות נראה לה כמוצא. תחילה נקטה באמצעי-היחידה: היא שכי רה את עורך-הדין משה בוכהאלטר על בסיס קבוע, תמורת 20 ל"י לחודש, כדי להגן עליה בשעת הצורך. אחרי זמן מה העלתה משכורת זו ל-30 ל"י.

עזה, עם הגשת המשפט, היה לה צורך בכל ההגנה המשפטית שילכה לקבל. אולם זו לא הועילה. עמדת המשטרה היתה חזקה מדי. אירנה פופה חויבה בדון אך זכתה לפסק-דין קל יחסית: היא עליה לחתום על ערבות עצמית בסך 200 ל"י להתנהגות טובה.

## במדינה

במוצע משלוש עד חמש ל"י. הסחררה היתה לרוב יצאניות בנות 16-17, שהורים שיכורים, אמהות גרושות ושאר נסיבות איל-צון וגררון להתעסקות זו. התפאורה היחידה לרקע האפל: צריף פח ובו מטה ומזרון מפושפשים.

עד מהרה השתלט חיים על העסק נהיה הבוס, וזה לכינוי „מלך“. כולם פחדו ממנו, אולם גם זה נמאס, רציני להיות מלך בצי המסחרי (מהצבא הצליח להשתחרר באמי תלות שנות, לרבות שגעון). השגתי את שלי והייתי למלח באניה אברהם גרץ. החי לפתי מספר אגיות, בקרתי בארצות רבות, גם באמריקה. איזה יופי ! נמאס לי גם פה, החלטתי לחזור למקצועי.

המלך הגוריה. אולם כאן נפסקה שר-שרת ההצלחה והחל סיוט המשטרה. זו החלה רודפת אותו עד חרמה, בתירדון דנוהו למא-סרים שונים. חיים לא נרתע, החליט לעמוד ביד חזקה מול הרודפים אותו. הרחיק לכת בית-משפט השלום שדן אותו לשתי שנות גלות בצפת.

ה„מלך“ הוגלה לצפת. כעבור שבועות ספורים, התחננו ממש כל תושבי צפת:

לפני 21 שנה, כשפסק לראשונה את עיניו בקזבלנקה. בירתה הסואנת של מרוקו, לא עלה כלל בדעתו שכעבור שנים אחדות ישא תואר מלך לראשו. הוא הסתפק בינתיים במשחקי ילדים בסימטאותיה העלובות של עיר הנמל, המפורסמת בפרוצות הרבות ש-בה, יותר מבשל דבר אחר.

המרירות הרבות של המרוקאים נגד צבא הכיבוש הצרפתי, נטעו בכל לב מרוקאי את הרגשת החופש, הרגשה של לית דין ולית דיין, חיים לא נבול מכולם.

שנים עברו, חיים עלה ארצה במסגרת עליית הנוער. הוא לא שוכן ככולם במוסד של ההסתדרות הציונית: חברו הציע לו לעבור ליפו, לשטח הגדול, שמעבר לשעון על-ידי המשטרה, שם מצויה הפרנסה בשפע.

מסביר חיים: „תחילה לא רציני, פחדתי. פה בארץ, לא כמו בתוך לארץ. פה יש שוט רים, אסור לעשות מעשים כאלה !“ אולם במהרה שוכנע שבכל זאת כדאי לנסות. בו ביום שהגיע לנמל חיפה יצא ליפו.

העסקים היו פורחים. חיים, כבד גוף (100 ק"ג) גבה קומה (1.85 מ') יופה תואר, משך מספר רב של לקוחות ששילמו

„הוציאו מאתנו את הנגע ששמו חיים דהאן !“ תחינותיהם הועילו והוא הוחזר לתל-אביב בהנאי. תנאי, לא תנאי, לי לא אכפת, אני עובד ודין“ היתה טענתו של דהאן, שלא נכנע לאיומי שוטרים, „ויש סמל אחד שזוכר יפה מאד איך שעשיתי לו ניתוח בפרצוף...“

אולם גם זה נמאס. חיים החליט להיות „בן-אדם“, נשא אשה, (נמצאת עתה בחוש התשיעי להריונה) והחליט להתפרנס בכבוד.

עוברים ושבבים, מאחרים בנשף, ויכלו למי צוא את חיים דהאן ליד דוכן מואר בעששית גז, בקרן הרחובות יונה הנביא—אלנבי בתל-אביב, כשהוא מציע לקונים מכל טוב: בשר, ששליק, קבאב, ביצים, יאף טמפו. עוזרו הנאמן, הוא יוסף (פפו), ססטר כרטיסי קולנוע בעבר, „בחור טוב“ כיום.

## כל ישראל

### שכר הנאימה

עלייה גדולה במחירי האמנים חלה בשוק החופשי עם התקרבות תאריך הבחירות. הופעה של דינגאן ושומאכר עולה למוזמין 500 ל"י, ואילו הופעה של אילקה ואביבה או של שר-שנה דמארי מחירה 200 ל"י. חברות המר-ניות, שתחילה קבעו תעריף-בחירות מיוחד של 5 ל"י לשעה, העלו בינתיים את המחיר ל-7 ל"י.

(המשך עמוד 9)

גבי חושי, מעודדות לגבי העיתון שנטל על עצמו משימה כה כבדה.

המבקר אישר: האשמות 1, 2, 6, 7, 8, 9, 13.

לא טיפל: האשמות 4, 5, 10, 11, 12, 14. סיוב להביע דיעה על האשמה 3, כיוון שהנפגע הגיש לבית המשפט תביעה נגד העולם הזה.

סירוב המבקר להביע דעה על האשמה זו, נראה תמוה מאד, רצוי מאד לחוששים, נוגד מאד את נוהל משרד-המבקר.

לא פחות תמוה נראתה אי-הקירור של האשמות רבות בשחיתות אישית. שחיתות שהפכה בעריית חיפה מודד לעלייה בדרגה. אף על פי כן, היו תוצאות החקירה אוטרי-חושאיות בהחלט, הניחו מקום לספק לגבי נאמני חושי, אך לא לגבי השיטה. הר"ח אמר בגלוי כי העירייה ביצעה מעשה פלילי במהותו בהעברת כספי-ממשלה-יעירייה לי-קרן ראש העיר וכי תשלומי חובה שונים לא נמסרו אף הם לקופה, אלא הועברו ל-קרן.

## דרכי אדם

### הכל נמאס למלך

את חיים דהאן, לא מטרידות עוד כיום בעיות. את לחמו מרויח הוא ביגיע כפיו.